

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ
імені А.В. НЕЖДАНОВОЇ

Затверджено
Вченою радою ОНМА ім. А.В. Нежданової
2 червня 2017 року (протокол №10)

Голова Вченої ради, доктор мистецтвознавства,
професор, ректор
Сокол О.В.

Спеціальний клас (фах)

Типова програма для магістрів
галузь знань 02 „Культура і мистецтво”
спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

Підготовлена на основі принципів
Європейської кредитно – трансферної системи ЄКТС

Розробники – Хіль О.М. декан фортепіанно – теоретичного факультету

Рецензенти: Муляр П.М. професор, зав. кафедрою спеціального фортепіано
Олійник О.Л., професор, проректор з ННПР

Структура програми навчального курсу (за вимогами ECTS)

Предмет: спеціальність

Пояснення до програми курсу

Кредитно-трансферні характеристики курсу	Рівень вищої освіти	Характеристика педнавантаження
Кількість кредитів ECTS 25 Індивідуальні заняття 120 годин Самостійна робота 630 годин	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Курс – обов’язковий; перший, другий та третій семестри. Форми оцінювання знань: Екзамени, державний екзамен (публічний виступ). Спосіб навчання – індивідуальний. Державний екзамен – третій семестр

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

На даному етапі розвитку музичної культури вирішальну роль відіграє тенденція створення розвитку гармонійної особистості. Тому в сучасних умовах підвищується значення вищих творчих навчальних закладів, зокрема з фаху.

Програмі з фаху належить важлива роль у вихованні виконавців та педагогів.

Метою спеціальності повинна бути підготовка виконавців, які володіють майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності, як фахівця сольної, ансамблевої, концертмейстерської та педагогіки.

Головне завдання полягає у всебічному розвитку здібностей студентів, розкритті їх індивідуальностей, створенню концертного репертуару, а також умов для реалізації виконавського потенціалу.

Курс для магістрантів розрахований на 1,5 роки, містить 120 годин індивідуальних занять. Формами контролю є екзамени, а наприкінці – виконання дипломної програми, тобто державний екзамен.

Крім того, протягом кожного семестру студент повинен виступити в академічному концерті, що створює багаж сценічного досвіду.

Сольні концерти найобдарованіших магістрантів, а також участь у різних виконавських конкурсах можуть бути зараховані за рішенням кафедри як виступи в академічних концертах або екзаменах.

Репертуар, що вивчається та виконується студентом протягом 1,5 років

спеціально фіксується та є характеристикою фахівця.

<i>Компетентності</i>	<i>Програмні результати навчання</i>
<p>Здатність представити широку публіці власну художню побудову інтерпретацію</p> <p>Здатність до глибокого розуміння взаємозв'язку між теоретичними та практичними заняттями з метою ефективного використання цих знань для власного розвитку.</p> <p>Здатність до поглибленого орієнтування в нотному матеріалі, враховуючи стильові та естетичні напрямки.</p> <p>Здатність до оперування професійною термінологією у фаховій діяльності</p> <p>Здатність планувати педагогічну та композиторську діяльність, окреслювати цілі та завдання виховання та навчання.</p> <p>Здатність використовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології в процесі композиторської діяльності</p> <p>Здатність надати критичну оцінку культурно-мистецьким заходам.</p> <p>Здатність до редагування на високому рівні наукових та публіцистичних статей .</p> <p>Здатність до організації культурно-мистецьких заходів.</p>	<p>Вміння оперувати професійною термінологією.</p> <p>Вміння збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі педагогічної інтерпретації.</p> <p>Вміння аналізувати та критикувати процес виконання.</p> <p>Вміння редагувати наукові та публіцистичні статті.</p> <p>Вміння організувати культурно-мистецькі заходи.</p>

Український репертуар

Бібік В.С. 34 прелюдії та фуги. Зошит 3 (№№ 25-34). – К., «Музична Україна», 1983.

Задерацький В.П. Вибрані прелюдії та фуги для фортепіано. (До-мажор, ля-мінор, соль-мажор, соль-мінор, до-мінор, сі-мінор). – К., «Музична Україна», 1983.

Караманов А.С. 15 концертних фуг. – М., «Советский композитор», 1984.

Льонко Є.О. 12 прелюдій та фуг для органа. – К., «Музична Україна», 1989.

Поліфонічні твори українських та радянських композиторів. Зошит 3 (Полоз М. Прелюдія та fuga №3; Кива О. Фуга; Птушкін В. Чотири концертних інтенції №№

2. 4, 6, 9; Льонко Є. Три інтенції; Верещагін Я. Інтенція № 2 з циклу «Шість двоголосних інтенцій»; Губа В. Думи; Пацукевич В. Поліфонічна п'єса). – К., «Музична Україна», 1985.

Скорик М.М. 12 прелюдій і фуг для фортепіано. Зошит 1 (№№ 1-6). – К., «Музична Україна», 1989.

Скорик М.М. 12 прелюдій і фуг для фортепіано. Зошит 2 (№№ 7-12). – К., «Музична Україна», 1989.

Яковчук О.М. Прелюдії та фуги. – К., «Музична Україна», 1988.

Твори крупної форми

Барвінський В. Соната. – к., «Музична Україна», 1990.

Жук О.А. Соната для фортепіано «Героїчна». – К., «Музична Україна», 1987.

Ковач І.К. Концертіно для двох фортепіано. – К., «Музична Україна», 1991.

Коломієць А.О. Варіації на тему Ревуцького. – К., «Музична Україна», 1989.

Лятошинський Б. Соната-баллада ор.18 (Зб. «Сочинения для фортепіано»). М., «Музика», 1972.

Сільвестров В.В. Сонати для фортепіано (№ 1 – 1972, № 2 – 1975, № 3 – 1979) – К., «Музична Україна», 1987.

Соковнін Л.М. Дві сонатини (№ 4 - 1980, № 5 – 1983). – К., «Музична Україна», 1987.

Сонати українських радянських композиторів. Вип. 1 (Станкович Є. Соната; Верещагін Я. Соната № 1; Щербаков І Соната; Іщенко Ю. Соната № 4; Степаненко М. Соната-балада). – К., «Музична Україна», 1989.

Сонати українських радянських композиторів. Вип. 2 (Годзяцький В. Соната № 2; Губанов Я. Соната № 2; Птушкін В. Соната № 2; Шукайло Л. Соната № 2). – К., «Музична Україна», 1991.

Сонатини українських композиторів для фортепіано (Стецюк О. Сонатина; Іщенко Ю. Сонатина; Шевченко Ю. Сонатина). – К., «Музична Україна», 1987.

Фрейдлин Я.М. романтична соната для фортепіано. – К., «Музична Україна», 1983.

Твори великої форми (з оркестром)

Білаш О.І. Концерт № 2 для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна», 1988.

Борисов В.Т. Концерт № 3 для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна», 1990.

Бортнянський Д.С. Концерт для чембало та струнного оркестру. – К., «Музична Україна», 1990.

Карабиць І.Ф. Концерт № 2 для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна», 1983.

Кирейко В.Д. Поема для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна», 1983.

Лятошинський Б. Слов'янський концерт для фортепіано з оркестром ор.54. – К., «Музична Україна», 1982

Скорик М.М. Концерт № 2 для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна»,

1984.

Фрейдлін Я.М. Концертне капричіо для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна», 1985.

Штогаренко А.Я. Поема-концерт для фортепіано з оркестром (друге видання). – К., «Музична Україна», 1984.

Штогаренко А.Я. Симфонічні танці. Концерт для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна», 1985.

Яновський Б.Я. Концерт для фортепіано з оркестром. – К., «Музична Україна», 1983

П'єси

Барвінський В.О. Твори для фортепіано (Прелюдії; Сюїта на українські народні теми; Шість мініатюр на українські народні теми; Цикл: Пісня, Серенада, Імпровізація; Листок з альбому; Марш з «Лемківської сюїти»). К., «Музична Україна», 1988.

Годзяцький В.О. Характерні сцени. 7 п'єс для фортепіано. К., «Музична Україна», 1987.

Караманов А.С. Твори для фортепіано. (Музика № 1 для фортепіано; Музика № 2 для фортепіано; Три прелюдії, Триптих). К., «Музична Україна», 1984.

Людкевич С.П. Вибрані твори. (Пісня ночі; Імпровізована арія; Романс; Пісня до сходу сонця; Гумореска; Похорони отамана – парафраза української народної пісні «Ой, що ж там за ворон») К., «Музична Україна», 1989.

Майборода П. Спогади про далеке. (8 п'єс для фортепіано). - К., «Музична Україна», 1988.

Пацукевич В.О. 7 концертних п'єс для фортепіано. - К., «Музична Україна», 1991.

Польський І. 24 колядки. - К., «Музична Україна», 1990.

Степовий Я. Вибрані фортепіанні твори. (5 мініатюр, ор.10 №№ 1-5; Вальс сі-мінор ор.5 № 1; Елегія ля-мінор ор.5 № 2; Танок до-мажор ор.5 № 4; Колискова ор.7 № 3; Танок ля мажор ор.14 № 3; Прелюд ля мінор ор.7 № 14; Прелюд сі-бемоль мінор ор.9 № 1; Мазурка ор.9 № 2; Пісня без слів ор.9 № 3; Прелюд фа-мажор ор.12 № 1; Прелюд ре мінор; Рондо соль мажор; Рондо сі мінор; Прелюд пам'яті Шевченка ор.13). - К., «Музична Україна», 1983.

Твори українських композиторів для фортепіано. Вип. 7 (Кирейко В. Мелодія; Красотов О. Три ескізи на українські теми; Сільвестров В. 5 п'єс; Верещагін Я.

Новелета; Мілка Є. 2 концертні п'єси; Шукайло Л. Українське капричіо; Польський І. Колядка; Сільванський М. Експромт; Павлович В. 12 мініатюр; Булгаков В. Блакитні відображення). - К., «Музична Україна», 1984.

Фільц Б. Твори для фортепіано (Лемківська пісня; 6 закарпатських новелет з циклу «10 закарпатських новелет»; Весняне рондо; Три візерунки; Київський триптих – до 1500-річчя Києва). - К., «Музична Україна», 1984.

Збірки.

Булгаков Л.М. Твори для фортепіано. - К., «Музична Україна», 1990.

Верещагін Я. Твори для фортепіано (Соната № 2, 1975; Сонатина, 1973; Маленька класично сюїта. 1973; 6 багателей, 1976). - К., «Музична Україна», 1986.

Губа В.П. Твори для фортепіано (Три замальовки; Російські кахлі; Поголос-токата; 6 картин; Соната-токата «Київська»; «У затінку віття» - прелюдія; Сповідь). - К., «Музична Україна», 1988

Кива О. Твори для фортепіано (Фантазія, 1972; Український триптих, 1975; Соната № 1, 1969; Соната № 2, 1977;). - К., «Музична Україна», 1983.

Клин В.Л. Твори для фортепіано (Естампи №№ 1-5; Соната № 1; Соната № 2; Дума; Варіації; 12 гравюр; Сюїта № 3; «Метаморфози» - історико-стилістичні варіації на тему болгарської народної пісні; Соната-легенда № 4). - К., «Музична Україна», 1986.

Косенко В.С. Вибрані твори для фортепіано. (2 поеми-легенди, тв..12; Соната № 1, тв..13; 11 етюдів, тв..8; Соната № 3, тв..15; Поема, тв..5 № 1; 3 мазурки, тв..3; Концертний вальс, тв.. 22 № 1; Ноктюрн-фантазія, тв..4). - К., «Музична Україна», 1986.

Лебедев О.М. Твори для фортепіано. (Симфонічні варіації; Сонатина; Прелюдія; Скерцо; Сюїта в формі варіацій). - К., «Музична Україна», 1988.

Полоз М. Твори для фортепіано. (Концерт, 5 прелюдій та фуг). - К., «Музична Україна», 1990.

Ревуцький Л.М. Повне зібрання творів. Т.5 (Соната № 1, сі мінор тв..1; Вальс сі-бемоль мажор; Сонатне алегро № 2, до мінор; 3 прелюдії, тв..4; 2 прелюдії тв..7; 2 прелюдії, тв..11; Імпровізація; Канон; Дві п'єси тв..17 – пісня, Гумореска; Два етюди; Дві транскрипції органних творів І.С.Баха – Фуга ре мінор, Фантазія і фуга до мінор; Урочиста прелюдія). - К., «Музична Україна», 1983.

Твори молодих композиторів України. Вип.8 (Расіна Л. Скерцо; Стецюк А. Примхи; Шустов І Враження; Іванов М. Варіації; Брилін Є. Токата). - К., «Музична Україна», 1983.

Твори радянських композиторів для органа. Вип.1 (Льонко Є. Соната № 2; Губа В. Голос пам'яті – поема № 6). - К., «Музична Україна», 1990.

Твори радянських композиторів для фортепіано. Вип.3 (Кива О. Елегія; Скорик М. Коломийка; Верещагін Я. Прелюдія та фуга). - К., «Музична Україна», 1983.

Твори українських композиторів. Вип.8 (Булгаков Л. Новелетта; Полоз М. Прелюдія та фуга № 4; Костін О. Прелюдія; Сасько Г. Фантазія; Пацукевич В. Діалог; Льонко Є Прелюдія; Гаврилець Г Експромт; Яворик О. Дві прелюдії; Фрейдлин Я. Дві гуморески; Губа В. Консонанси; Некрасов О. Два фантастичні ескізи). - К., «Музична Україна», 1989.

Українська радянська фортепіанна музика. Т.2. Ч.3. (Барабашов В. Легенда; Два етюди; Барвінський В. 3 п'єси з циклу «Українські колядки та щедрівки»; Данькевич К. Поема; Дремлюга М. Поема на тему української народної пісні-гри «Люб-нелюб»; Дремлюга М. Етюд тв..9 № 6; Колеса М. Фантастичний прелюд; Косенко В. Концертний вальс тв..22 № 1; Людкевич С. Парафраза української народної пісні «Ой, що ж бо то за ворон»; Людкевич С. «Квочка»; Лятошинський Б 5 прелюдій, тв..44; Сечкін В. Етюд; Сидоренко-Малюкова Т. 4 прелюдії; Скорульський М. 4 прелюдії, тв..20; Шамо І. Гумореска; Танкова). - К., «Музична Україна», 1986.

Українська фортепіанна спадщина. Вип.1 (Гайдуцький танець 16 ст.; Гайдуцький 17 ст.; Козацький танець 17 ст.; Пісня – обр. Ділецького М.; Танець – обр.

Ділецького М.; 5 п'єс з рукописної збірки; Прокопович Ф. Кант «Ох, я бідний, ох, я нещасливий». «Бичок», «Козачок», «Дергунець», 6 укр. Пісень – обр. Трутовського В.; Бортнянський Д. Соната сі-бемоль мажор; 5 українських танців; Лизогуб О. «Ой у полі криниченька» - укр.. пісня зваріаціями; Лизогуб О. «Не ходи, Грицю, на вечорниці» - укр.. пісня з варіаціями; Лизогуб О. Ноктюрн № 1, Ноктюрн № 2, Мазурка; Данилевський А. Полонез). - К., «Музична Україна», 1983.

Критерії оцінювання студентів

Оцінювання підготовки студента проводиться за 100-бальною шкалою з урахуванням наступних параметрів:

- рівень складності та виконання програми згідно вимогам ВНЗ;
- грамотне та вірне виконання тексту творів;
- технічна досконалість виконання;
- об'єм програми, що виконується;
- розуміння художнього змісту виконуваних творів, осмисленість та змістовність виконання;
- переконливе втілення авторського задуму в творах, що виконуються;
- рівень художньої техніки; виразність мікро- та макро- інтонування та фразування;
- володіння різноманітними прийомами звуковидобування (туше, артикуляція, штрихи);
- відчуття та втілення архітектоніки, форми, цілісне виконання твору;
- володіння динамікою – виконавським засобом відтворення емоційності звучання;
- ритмічна організаційність, володіння агогікою;
- майстерність володіння педалізацією;
- володіння різною динамікою та вміння вибудувати єдину динамічну лінію твору;
- психофізіологічна свобода виконання;
- емоційність тону-звучання і тону-поведінки на сцені;
- самостійність мислення (інтерпретація)
- виконавська енергетика та переконливість виконавської трактовки;
- артистизм-одухотвореність виконання; майстерність.

Оцінювання має *комплексний* характер.

Оцінка «відмінно» - 90-100 балів.

Високий рівень (А) за шкалою ECTS

Студент виконав складну програму на високому художньому та технічному рівнях відповідно до зазначених параметрів на 90%-100%:

- 100 балів – 100 %

- 95 балів – 91-95 % виконання заданих параметрів; мають місце несуттєві відхилення від запропонованих параметрів, але студент в цілому демонструє високий творчий потенціал;
- 90 балів – 90 % виконання параметрів; недостатня яскравість та переконливість виконання, незначні текстові або технічні помилки.

**Оцінка «добре» - 75-89 балів
середній, вище середнього (B, C) за шкалою ECTS**

Студент демонструє досить якісну і змістовну гру, достатню технічну оснащеність, загальну музикальність, але бракує артистизму, одухотвореності, самостійності мислення, інтерпретації, елементів творчості. Виконання зазначених параметрів сягає 75-89 %;

- 89 балів – виконання параметрів на 83-89 %;
- 82 бали – 76-82 %;
- 75 балів – 75 %;

Міра відхилення виконання від запропонованих параметрів встановлюється суто індивідуально. Це може бути відсутність одного з найважливіших для сучасного концертного виконання параметру – артистизму, або декількох з них. В цілому абітурієнт демонструє добру професійну підготовку.

**Оцінка «задовільно» - 61-74 балів
достатній (D, E) за шкалою ECTS**

Студент демонструє недостатню професійну підготовку: невідповідність рівня програми та її виконання, відсутність стильності гри, емоційності виконання, нестабільне виконання тексту творів. Відповідно виконання відповідає 61-74 %:

- 74 бали – виконання параметрів на 69-74 %;
- 68 балів – 65-68 %;
- 61 бал – 60-64 %.

Мають місце: нестабільне виконання тексту твору, випадання музичного матеріалу з пам'яті, неточності штрихів, динаміки, ритму; відсутність змістовності гри, музичності, формалізм виконання.

**Оцінка «незадовільно» - 1-60 балів
початковий (Fx, F) за шкалою ECTS**

Студент виконує програму з творів, що не відповідають вимогам вищої школи, грає непрофесійно, демонструє відсутність важливих ознак «школи» на рівні елементарних навичок, велика кількість текстових помилок, зупинок, недогравання творів (твору) до кінця, беззмістовна, не емоційна, безбарвна гра, що в цілому не відповідає вимогам ВНЗ.

Виконання необхідних параметрів на рівні 1-60 %.